

Planter

Knækkefodsyge i vintersæd

Der er sjældent behov for bekæmpelse. Til evt. bekæmpelse anbefales 0,25 l Proline EC 250. En effektiv bekæmpelse er ikke mulig.

Viden om

05. marts 2019
Opdateret Kl. 08:30

Det er relativt sjældent nødvendigt at bekæmpe knækkefodsyge i vintersæd, men markerne skal kontrolleres for evt. angreb. Tidlig såning, milde vintre samt fugtige forår fremmer angreb af knækkefodsyge.

Bekæmpelsestærsklen for knækkefodsyge i hvede og tritcale er høj, over 35 pct. planter med angrebne hovedskud. Før et angreb tælles med, skal det have bredt sig til 2. yderste skedeblad. Gullige misfarvninger skal derfor kunne ses, når det yderste skedeblad fjernes. I praksis kan det være svært at vurdere angrebsgraden nøjagtigt, men det kan godt vurderes, om der er svage eller kraftige angreb.

Bekæmpelsestærsklen for knækkefodsyge i rug er over 5-10 pct. planter med angrebne hovedskud. I rug kan symptomerne dog være vanskelige at erkende. Man bør derfor i høj grad skele til dyrkningsteknik. Bekæmp derfor kun knækkefodsyge undtagelsesvis, hvor der er et anstrengt kornsædskifte, sået tidligt og en meget kraftig plantebestand.

I vinterbyg er bekæmpelse af knækkefodsyge ikke rentabel. Stråbasis i vinterbyg er ofte misfarvet af forskellige svampe som skoldplet, trådkølle, fusarium mv.

Kraftige angreb af knækkefodsyge kan resultere i nødmodning og lejesæd.

Knækkefodsyge kan overleve op til tre år på planterester af korn. Angreb ses derfor i marker med
 ersædsdyrkning inden for de sidste to år.

Billede 1. Knækkefodssyge i hvede i foråret. Til højre ses en uangreben plante. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES Innovation.

Billede 2. Angreb af knækkefodssyge på hvede. Til venstre ses angreb på yderste bladskele. Til højre er yderste bladskele fjernet, og her ses også angreb på 2. yderste skedeblad. Planten tæller derfor med som en angreben plante. Fotos: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES. Innovation.

Billede 3. Efterhånden bliver symptomerne på angreb af knækkefodssyge mere tydelige og ligner et øje. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES Innovation.

Billede 4. Angreb af knækkefodsyge i juli. Bemærk de små sorte prikker (stroma) som tit ses, når bladskeden fjernes. Foto: Ghita Cordsen Nielsen, SEGES Innovation.

Resistensforskelle mellem sorter

Der findes et resistensgen (kaldet Pch1) mod knækkefodsyge, som kan påvises via en DNA markør. Forædlerne oplyser, at flere nye sorter og flere nummersorter indeholder dette gen, og sorterne derfor er mindre modtagelige. Af dyrkede sorter med resistensgenet kan nævnes Heerup, Bright, KWS Brise, LG Initial og LG Kermit.

Bekæmpelse

Bekæmpelse af knækkefodsyge skal ske senest i vækststadium 32 (2. knæ udviklet).

Følgende midler har nogen effekt mod knækkefodsyge: Proline EC 250, Proline Xpert EC 240 og Entargo (Entargo er kun godkendt i hvede og byg).

Til bekæmpelse anbefales kun 0,25 l /ha Proline EC 250. For at få samme effekt med Proline Xpert EC 240 skal der nemlig anvendes 0,4 l/ha, og det tæller med 48 procent i triazolregnskabet (ved vintersæd som ikke er bejdset med omfattede triazoler).

Entargo er kun godkendt i hvede og byg og indeholder SDHI midlet boscalid. SDHI-midler anbefales kun anvendt 1 gang pr. sæson for at forsinke resistensudvikling hos Septoria mod SDHI-midler. Propulse er også et SDHI-middel, som anbefales anvendt ved den sidste delte aksbehandling.

Der opnås kun moderat effekt med alle løsninger selv ved brug af høje doser. Bekæmpelseseffekten af 0,8 l/ha Proline EC 250 har i gennemsnit af 12 udenlandske forsøg været 66 procent. I gennemsnit af 3 forsøg ved AU i 2004 har bekæmpelseseffekten af 0,4 hhv. 0,8 l/ha Proline EC 250 været ca. 30 hhv. ca. 40 procent.

Der findes mange godkendte produkter med samme aktivstof som Proline EC 250 (prothioconazol 250 g/l) nemlig Curbatur, Euskatel, Glacis, Joust, Profound og Soratel. Nogle af midlerne er identiske med Proline EC 250, mens andre har samme indhold af aktivstof, men er andre formuleringer. Læs altid etiketten før

anvendelse, da godkendelsesteksten varierer. Kun få af midlerne forventes dog markedsført til kommende sæson. Formuleringen kan have stor betydning for afgiften, og afgiften varierer fra 22-91 kr/l for de nævnte midler. Protendo 300 EC indeholder 300 g/l prothioconazol ligesom de identiske godkendte produkter Pecari 300 EC og Poleposition 300 EC. Ingen af de tre sidstnævnte midler har dog knækkefodsyge angivet på etiketten.

Nedenfor ses løsningsforslag til bekæmpelse af knækkefodsyge:

- [Bekæmpelsesforslag i vinterhvede](#)
- [Bekæmpelsesforslag i rug](#)
- [Bekæmpelsesforslag i triticale](#)

Ved særligt kraftige angreb kan dosis øges.

Emneord

Plantebeskyttelse

Svampesygdomme, planter

Sygdomsbekæmpelse, hos planter

Publiceret: 05. marts 2019

Opdateret: 04. marts 2026

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Chefkonsulent

SEGES Innovation

gcn@seges.dk

+4520282695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk